

Arkivreferanse: 2022/10945-1
Arkivkode: 243
Saksbehandler: Terje Kongsrud
Adm.enhet: Kultur - Kunst og kultur
Dato: 14.09.2022

Utvalg	Møtedato	Saksnummer
Hovedutvalg for kultur	28.09.2022	
Fylkesutvalget	04.10.2022	

Tilskuddsordninger kunst- og kulturfeltet fra 2023

Fylkeskommunedirektørens innstilling til vedtak:

1. Fylkesutvalget slutter seg til innholdet i saksutredningen og vedlagte forslag til tildelingskriterier.
2. Større kulturinstitusjoner, festivalarrangører og organisasjoner på kunst- og kulturområdet inviteres til å søke Innlandet fylkeskommune om støtte i forkant av behandling av fylkesbudsjett.
3. Følgende tilskuddsordninger videreføres på kunst- og kulturfeltet i Innlandet fylkeskommune:
 - Tilskudd til kunst- og kulturinstitusjoner og organisasjoner som i særlig grad bidrar til å nå kulturpolitiske mål, jf. vedtakspunkt 2
 - Tilskudd til utviklingsprosjekt kunst og kultur
 - Tilskudd til kulturaktivitet for barn og ungdom
 - Kunstnerstipend
 - Stipend til etablerte kunstnere
 - Stipend for unge kunstnere
 - Stipend for husflid og håndverk
 - Tilskudd til kunstnerresidenser i Innlandet
4. Fylkeskommunedirektøren får delegert myndighet til å gjøre mindre justeringer i ordlyden i de ulike retningslinjene/tildelingskriteriene og sette søknadsfrister for ordningene.
5. Fylkeskommunedirektøren legger opp til en større evaluering av tilskuddsordningene i 2026. Evaluering kan skje tidligere dersom det anses formålstjenlig.

Tron Bamrud
Fylkeskommunedirektør

Vedlegg

- 1 Kriterier tilskuddsordninger

Bakgrunn:

Fellesnemnda vedtok i sak 15/19 (10.04.19) retningslinjer for tilskuddsordninger innen kunst og kultur. I tillegg åpnet nemnda for en gjennomgang av tilskuddsordningene i lys av Innlandet fylkeskommunes strategier og planer på kulturfeltet, og etter hvert som de økonomiske rammene falt på plass.

Tilskuddsordningene har nå fått virke en periode. Det er vedtatt planstrategi for Innlandet for perioden 2020-2024 (Innlandsstrategien) og kulturstrategi for Innlandet fylkeskommune (2021-2026). Det er også vedtatt økonomi- og finansreglement for Innlandet fylkeskommune, med føringer for utarbeidelse og forvaltning av tilskuddsordninger i hele organisasjonen.

Med bakgrunn i overnevnte legger fylkeskommunedirektøren fram en gjennomgang av tilskuddsordningene som ble vedtatt i 2019 med anbefaling om mindre justering av ordningene med virkning fra 2023.

Denne saken omhandler tilskuddsordningene som forvaltes av kunst- og kulturseksjonen.

Vedtak i fellesnemnda 10.04.19:

- 1. Med forbehold om at de økonomiske rammebetingelsene for Innlandet fylkeskommune ennå ikke er avklart, vedtas følgende tilskuddsordninger på kunst- og kulturfeltet i Innlandet fylkeskommune:*
 - *Utviklingsmidler til kunst- og kulturprosjekter*
 - *Flerårig rammetilskudd til kulturfestivaler og større kulturarrangement (treårig)*
 - *Tilskudd til kulturaktivitet for barn og ungdom*
 - *Flerårig rammetilskudd til frivillige organisasjoner på kulturfeltet (treårig)*
 - *Stipend til kunstnere (alle sjangere):*
 - *Stipend til etablerte kunstnere*
 - *Stipend for unge kunstnere*
 - *Stipend for husflid og håndverk*
 - *Tilskudd til kunstnerresidenser i Innlandet*
- 2. Prosjektleder/fylkesrådmann delegeres myndighet til å justere ordlyden i de ulike retningslinjene.*
- 3. Delegasjon av økonomiske fullmakter vil bli innarbeidet i nytt økonomi- og finansreglement i sak som skal behandles i desember 2019.*

Følgende ordninger behandles ikke i denne saken:

- Den kulturelle spaserstokken
- Kulturarenaer i Innlandet (kulturbygg)
- Fond for støtte til store arrangement
- UKM (Ung Kultur Møtes)
- Folkedanstilsudd (kun avsatt midler i 2022)
- Innlandet fylkeskommunes kulturpris
- Ordninger på andre seksjoner, eks. museum, friluftsliv og idrettsarrangement

Begrunnelse for at ovennevnte ordninger ikke behandles i denne gjennomgangen:

- Tilskudd til Den kulturelle spaserstokken og kulturarenaer i Innlandet er statlige midler som forvaltes av fylkeskommunen etter gitt regelverk.
- Det er i 2022 vedtatt en ordning fond for støtte til store arrangement (hovedsakelige idrettsarrangement, men også åpen for store kulturarrangement – ikke til drift). Dette er en tverrfaglig ordning som evalueres etter at den har virket noen år.
- I forbindelse med UKM (Ung Kultur Møtes) bevilges noe stimuleringstilskudd til lokale arrangører.
- Fylkestinget har også vedtatt en Innlandet fylkeskommunes kulturpris fra 2022.
- Tilskudd til folkedans er en ettårig tilskuddsordning i 2022. Fylkestingets vedtok i 2021 å sette av en engangssum på 2 millioner kroner for å satse ekstra på rekruttering og formidling av denne kulturarven. 500 000 kroner ble lyst ut til lavterskeltiltak. Det ble også vedtatt utlysning av kunstnerstipend spesielt rettet mot utøvere innen tradisjonsdans.

Følgende føringer er vedtatt av fylkestinget for utforming av tilskuddsordninger (Økonomi- og finansreglement for Innlandet fylkeskommune, pkt. 11.1):

Ved utforming av en tilskuddsordning skal følgende hovedelementer beskrives:

- Mål for ordningen
Det skal beskrives hva fylkeskommunen ønsker å oppnå med tilskuddsordningen og hvilken målgruppe den er innrettet mot.
- Kriterier for måloppnåelse
Det skal beskrives hvilke opplysninger som skal innhentes fra tilskuddsmottaker eller eventuelt andre kilder for å belyse måloppnåelsen.
- Tildelingskriterier
Det skal utarbeides kriterier for tildeling. Kriteriene skal tilpasses den enkelte tilskuddsordning.
- Rapportering og evaluering
Det skal beskrives hvordan/når tilskuddsmottakere skal rapportere på mottatt tilskudd. Det skal også framgå hvordan tilskuddsordningen vil bli evaluert i ettertid.

Fellesnemnda vedtok kriterier for hver enkelt ordning samt avgrensninger. Disse er benyttet ved utlysninger, med kun mindre justeringer. Avgrensningene er i hovedsak likelydende for alle ordningene. Under følger eksempel på avgrensninger satt for ordningen utviklingstilskudd til kunst- og kulturprosjekter:

- Det gis ikke støtte innenfor felt eller aktivitet som dekkes av andre tilskuddsordninger der fylkeskommunen er vesentlig bidragsyter.
- Det gis ikke tilskudd til bokutgivelser, ren turnévirkosomhet, CD-utgivelser og tilsvarende.
- Rene investeringskostnader og innkjøp av utstyr faller utenfor ordningen.
- Deltagerstøtte og reiseutgifter til andre arrangement faller utenfor ordningen.
- Lokale kulturtiltak omfattes ikke av denne stønadsordningen.

Vedtatte formålsformuleringer og avgrensninger har fungert bra med tanke på å skille ordningene fra andre tilskuddsmuligheter regionalt og nasjonalt. Avgrensningene er også tydelige på enkelte formål som *ikke* er prioritert. Definisjonen av *turné* har vært diskutert administrativt. Intensjonen med dette unntaket har i første rekke vært at ferdigproduserte

forestillinger der det kun søkes om støtte til turnékostnader, ikke innvilges. Det kan bevilges tilskudd til f.eks. produksjonsstøtte til teaterforestillinger eller konserter. At forestillingene spilles på flere steder er positivt.

Seksjon for kunst og kultur administrerer en rekke støtteordninger. Inkludert såkalt fast støtte/tilskudd til institusjoner, ble 58 890 826 kroner fordelt gjennom åtte (8) ordninger i 2021.

Under følger en oversikt over ordningene og tilskudd gitt i 2021:

Tilskuddsordning	Søknadsfrist	Antall søknader	Søkt beløp	Tildelt
Utviklingsmidler til kunst- og kulturprosjekter	01.11.20	117	18 408 136	5 710 000
Utviklingsmidler, ekstrautlysning, mindreforbruk, budsjettjustering 2020	06.04.21	71	14 442 855	1 700 000
Flerårig tilskudd til kulturfestivaler og større kulturarrangement	01.11.20	27	13 809 332	6 720 000
Tilskudd til kulturaktivitet for barn og ungdom, utlysning 1	01.11.20	27	2 420 746	625 000
Tilskudd til kulturaktivitet for barn og ungdom, utlysning 2	01.05.21	16	2 440 000	540 000
Flerårig rammetilskudd til frivillige organisasjoner på kulturfeltet	01.11.19	15	6 748 000	2 220 000
Kunstnerstipend: - for etablerte kunstnere - for unge kunstnere - for husflid og håndverk	01.08.21	61	10 200 000	1 450 000
Tilskudd til kunstnerresidenser i Innlandet	01.11.20	19	2 836 425	1 340 000
«Faste» tilskudd/institusjoner	-	10	-	38 585 826
Tildelt gjennom ordningene				58 890 826

Utviklingsmidler til kunst- og kulturprosjekter

I denne ordningen er det bevilget tilskudd til prosjekt og arrangement innen alle kultursjangere. Det er i liten grad gitt tilskudd til film/audiovisuelle produksjoner. Grunnen er at Innlandet fylkeskommune gir tilskudd til dette formålet kanalisert gjennom eierskap i Filminvest AS og Østnorsk Filmsenter AS.

Søkere som mottar støtte gjennom denne ordningen skal ha et tydelig element av utvikling og nyskaping i seg. Det har imidlertid også blitt gitt støtte til arrangement som ikke har funnet sin plass i andre tilskuddsordninger, for eksempel kulturfestivaler som ikke har nådd opp i festivalordningen. Ikke alle kvalifiserte søknader får støtte. Ved fordeling er det en målsetting med en bredde i kulturuttrykkene og god geografisk spredning.

Flerårig tilskudd til kulturfestivaler og større kulturarrangement

Økonomisk forutsigbarhet er et behov for arrangører. Gjennom denne ordningen bevilges treårig tilskudd, og det tas ikke inn nye festivaler i løpet av perioden. For perioden 2021-2023 er 18 festivaler inne i ordningen. Det er stor variasjon i uttrykk, størrelse og geografi. Det er også tatt inn noen få ideelle arrangører med et program av høy kvalitet som strekker seg over lengre tid. Ett kriterium i denne ordningen er at eiere ikke kan ta ut eventuelt overskudd.

Tilskudd til kulturaktivitet for barn og ungdom

Formålet i denne ordningen er å styrke og løfte barne- og ungdomskulturfeltet ved å gi økonomisk støtte til kunstnerisk aktivitet med regionalt nedslagsfelt. Det prioriteres prosjekt med tydelig kunstnerisk profil. Ordningen dekker ikke organisasjonsarbeid, politisk virksomhet, friluftsliv eller aktivitet rettet mot enkelte trosretninger.

Flerårig rammetilskudd til frivillige organisasjoner på kulturfeltet

Også for det frivillige kulturlivet er det stort behov for forutsigbare rammevilkår. Seks organisasjoner har fått innvilget treårig avtale for perioden 2020-2022. Disse er Innlandet musikkråd, Norges Musikkorps Forbund Innlandet, Norges Husflidslag, Østnorsk Jazzsenter, Musikknettverk Østlandet (MØST) og Norsk Amatørteaterforbund. Rammetilskudd reduserer arbeid med administrasjon for organisasjonene.

Kunstnerstipend

Profesjonelle kunstnere i Innlandet kan søke om tilskudd til å utøve og utvikle sitt kunstnerskap. Det bevilges stipend til etablerte kunstnere, for tiden på 200.000 kroner, og det gis tilskudd til unge kunstnere i etableringsfasen. Det siste stipendet har ligget på 50.000 kroner. Kunstnerstipend kan søkes av kunstnere innen alle uttrykk, som teater, musikk, audiovisuelle medier (film, spill m.m.), visuell kunst og dans. Fylkeskommunen lyser også ut stipend for profesjonelle utøvere innen husflid og håndverk.

Tilskudd til kunstnerresidenser

Ordningen skal bidra til å styrke grunnlaget for at kunstnere kan bo og arbeide i Innlandet. De skal gi økt kunst- og kulturproduksjon og mer nasjonal og internasjonal utveksling på kunst- og kulturfeltet. Utvekslingene er kunstnerdrevet, men kan gjennomføres i samarbeid med kommune, kulturarrangører eller institusjoner. Det er for tiden 18 kunstnerresidenser som mottar støtte i Innlandet. Det er stor sjangerbredde og god geografisk fordeling.

Tilskudd til kulturinstitusjoner

Årlige tilskudd til institusjoner og foretak har blitt gitt dels etter søknad, dels etter prisregulering og til dels etter nasjonale føringer. Teater Innlandet, Hedmarken Symfoniorkester, Kunstbanken Hedmark Kunstsenter, RingsakerOperaen, Teater i Glåmdal, Trafo – Teater i Fjellregionen, Lillehammer Kunstmuseum, Oppland Kunstsenter, Filminvest AS og Østnorsk Filmsenter AS er relevante aktører der fylkeskommunen har vært fast bidragsyter.

Vurdering opp mot FNs bærekraftsmål:

I 2015 ble 2030-agendaen med de 17 bærekraftsmålene vedtatt av alle FNs medlemsland. Bærekraftsmålene ser miljø, økonomi og sosial utvikling i sammenheng. Et sentralt prinsipp i 2030-agendaen er at **ingen skal utelates**. De mest sårbare og marginaliserte menneskene og gruppene i verden skal inkluderes i utviklingen. Bærekraftsmålene krever felles innsats fra myndigheter, sivilsamfunn, privat sektor og akademia i alle land. FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe

klimaendringene innen 2030. Arbeidet med bærekraftsmålene skal ha effekt på klima- og miljø-siden, samtidig som det skal bidra til konkurransekraft og sosial bærekraft. Arbeidet på kunst- og kulturfeltet og fylkeskommunens tilskuddsordninger vil potensielt kunne bidra til å nå flere av de 17 hovedmålene, særlig målene 3, 4, 5, 8, 9, 11 og 16.

Medvirkning fylkeskommunale råd:

Saksutredningen sendes til politisk sekretariat for vurdering om den er interessant for Ungdommens Fylkesting, eldreråd og funksjonshemmedes råd å gi innspill.

Generell vurdering:

Fylkeskommunedirektøren anser at de vedtatte tilskuddsordningene i hovedsak treffer målgruppene bra, og de bidrar til å nå politiske mål. Ved etablering av søknadsordningene i 2019 var det ut fra de politiske føringene vedtatt i Hedmark og Oppland fylkeskommuner. Innlandet fylkeskommune har nå vedtatt kulturstrategi for 2022-2026, som bygger opp under Innlandsstrategien og regionale planer.

Tilskuddsordningene skal bidra til å nå politiske målsettinger. Underveis er det åpnet for å gjøre mindre justeringer i tildelingskriteriene for bedre å oppfylle politiske ambisjoner som satsing på tilbud for barn og ungdom, minske klimaavtrykk, trygg transport og økt fokus på digitalisering. Dette er allerede ivaretatt, men disse føringene kan styrkes ytterligere.

Fylkeskommunedirektøren legger til grunn at tilskudd i første rekke fordeles ut fra kunstnerisk kvalitet og ambisjoner. Når tilskudd skal prioriteres, vil det i tillegg bli gjort skjønnsmessige vurderinger ut fra flere kriterier og avgrensninger.

Utfordringer med tilskuddsordningene

Ønske om økonomisk forutsigbarhet er sentralt for arrangører og institusjoner. Den økonomiske rammen er premissgivende for den kunstneriske ambisjonen. Det er krav om egeninntjening i form av solgte billetter og sponsing, samtidig som det skal være rom for kunstnerisk utvikling og prøving, også av kunst- og formidlingsformer med lavt kommersielt potensial.

Fylkeskommunen har lagt vekt på å innrette tilskuddsordningene til kunst- og kulturformål slik at de klart skiller seg fra andre tilskuddsordninger, f.eks. tilskudd til næringsformål. I de fleste ordningene er det ikke anledning for private eiere å ta ut overskudd. Derimot er det ikke satt begrensninger når det gjelder ansatte. Det er snarere ønskelig at det skapes arbeidsplasser innen kulturnæringer i fylket, samtidig som eventuelt overskudd går tilbake til virksomheten for å stimulere til økt kunstnerisk bredde, utvikling og gode rammebetingelser for kunstnere og leverandører i Innlandet.

Tilskuddsordningene er vedtatt før fylkessammenslåingen. Mindre justeringer er gjort underveis. Nye organisasjons- og budsjetteringsmodeller gjør at det kan være hensiktsmessig å endre rutiner for å søknad og tildeling.

I fylkeskommunens kontakt med feltet, har det blitt uttrykt et klart ønske fra større kulturinstitusjoner, festivalarrangører og organisasjoner om større forutsigbarhet for å kunne planlegge mer langsiktig. Særlig gjelder dette for arrangører og institusjoner som har blitt tildelt rammetilskudd eller driftstilskudd. Ved å sette søknadsfrist 1. november (flere av ordningene), vil tildeling ideelt sett kunne gjøres kort tid etter fylkestingets behandling av fylkesbudsjett i desember. Siden kultur er et «rammeområde», gjøres den formelle tildelingen

som regel først når budsjettfordeling er gjort mellom seksjonene i kulturavdelingen på nyåret, med påfølgende politisk behandling. Det vil si at i praksis går det flere måneder inn i året før søkere mottar formelt svar.

Det er ikke optimalt at vedtaket om tildeling kommer så vidt sent. Én måte å gi et raskere signal om støtte og dermed større forutsigbarhet på, er å gi disse institusjonene og arrangørene behandling direkte i fylkestingets budsjettbehandling i desember. På den måten vil institusjoner og arrangører få økt forutsigbarhet med tanke på planer for det kommende arbeidsåret. Samtidig vil en slik praksis kunne få konsekvenser. Når en større andel av rammen bevilges i fylkesbudsjettet, betyr det en reduksjon av frie, søkbare midler til utprøving av nye tiltak.

Med bakgrunn i eksisterende økonomi- og finansreglement og rutiner, vil fylkeskommunedirektøren anbefale at flere organisasjoner, institusjoner og arrangører på kulturområdet bevilges tilskudd direkte i fylkestingets behandling av fylkesbudsjett og økonomiplan. Vedtak i desember vil gi bedre forutsigbarhet for flere kulturaktører.

Det bør være høy terskel for å kunne motta tilskudd direkte i budsjettet. De som vurderes bør være institusjoner, arrangører og organisasjoner som har mottatt fylkeskommunal støtte over flere år og som er sentrale for å oppfylle kulturpolitiske mål. Det vil også kunne være institusjoner eller foretak der det ligger en sterk forventning om regional medfinansiering, der Innlandet fylkeskommune er inne på eiersiden, eller der det er tungtveiende grunner for fylkeskommunal medfinansiering. Det bør videre være tiltak av varig karakter, og disse bør anses som viktig for å sikre bredde og kvalitet i kulturlivet i Innlandet.

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at det utarbeides kriterier for en ny ordning der større organisasjoner, institusjoner og arrangører på kulturområdet kan søke rammetilskudd.

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at festivalordningen fases ut og at festivaler med nasjonal og internasjonal betydning og nedslagsfelt søker i ny ordning sammen med større kunst- og kulturinstitusjoner og organisasjoner på kulturfeltet. Det medfører altså avvikling av den treårige festivalstøtten for kulturfestivaler og større kulturarrangement.

Fylkeskommunedirektøren anbefaler videre at Utviklingsmidlene blir videreført. Det legges i sterkere grad opp til at ordningen benyttes til sin opprinnelige intensjon, det vil si å støtte nytenkende, innovativt og grensesprengende tiltak – *de eventyrlige mulighetene*, jf. Innlandsstrategien.

Flerårig rammetilskudd til frivillige organisasjoner på kulturfeltet vurderes av fylkeskommunedirektøren som en ordning som kan utvikles. Dette forutsetter at de organisasjonene som omfattes av denne ordningen i dag, og tilsvarende, gis tilgang til å søke om behandling direkte i fylkesbudsjettbehandlingen. Organisasjonene som omfattes av ordningen i dag, vurderer fylkeskommunedirektøren som organisasjoner som bidrar sterkt til å nå politiske mål.

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at tilskudd til kulturaktivitet for barn og ungdom videreføres. Fylkestinget har vedtatt en offensiv satsing på barn og ungdom i fylket. Denne ordningen bidrar til å oppfylle de kulturpolitiske målsettingene. Erfaringsvis har det vært flere enkeltstående prosjekter som langt overstiger avsatt økonomisk ramme. Det vil være hensiktsmessig å sette en øvre grense på hvor mye det kan søkes om, eks. 100.000 kroner per prosjekt

Fylkeskommunedirektøren innstiller også å videreføre ordningene kunstnerstipend og kunstnerresidenser. Både tilskudd til unge kunstnere i etableringsfasen og til etablerte kunstnere treffer målgruppa godt. De stimulerer positivt til kunstnerisk virke i Innlandet og gir fylkeskommunen verdifull innsikt i hvilke aktører som jobber med skapende kunst i regionen.

Årlig budsjetttramme styrer hvor mye som kan bevilges innen hver tilskuddsordning.

Konklusjon:

Med henvisning til vurderingene ovenfor, innstiller fylkeskommunedirektøren på følgende justeringer av tilskuddsordningene på kunst- og kulturfeltet:

- Tilskudd til kunst- og kulturinstitusjoner og organisasjoner som i særlig grad bidrar til å nå kulturpolitiske mål. Institusjoner, større arrangører og organisasjoner på kulturområdet søker om støtte i forkant av fylkeskommunens budsjettarbeid for vedtak i Fylkestinget i desember.
- Flerårig rammetilskudd til kulturfestivaler og større kulturarrangement (treårig) fases ut. Kulturfestivaler og store kulturarrangement med nasjonal og internasjonal ambisjon inviteres til å søke om tilskudd, med behandling i forbindelse med fylkesbudsjettet. Nåværende avtale med festivalene går ut i 2023.
- Tilskudd til kulturaktivitet for barn og ungdom videreføres.
- Utviklingsmidler til kunst- og kulturprosjekter med mer vekt på det nyskapende og innovative, videreføres.
- Flerårig rammetilskudd til frivillige organisasjoner på kulturfeltet (treårig) fases ut. De som omfattes av ordningen i dag gis tilgang til å søke om vurdering i forbindelse med behandling av fylkesbudsjettet, i henhold til første kulepunkt. Eksisterende avtale går ut 2022, men anbefales videreført til ut 2023.
- Stipend til kunstnere videreføres i sin nåværende form.
 - Stipend til etablerte kunstnere
 - Stipend for unge kunstnere
 - Stipend for husflid og håndverk
- Tilskudd til kunstnerresidenser i Innlandet videreføres i sin nåværende form.

Årlig budsjetttramme styrer hvor mye som kan bevilges innen hver tilskuddsordning. Det tas forbehold om at enkelte ordninger ikke lyses ut dersom det ikke avsettes tilstrekkelig ramme.